

WSTĘP

Zbyt dużo dzieci doświadcza przemocy ze strony bliskich. Młodsze dzieci mają trudniejszą sytuację - najczęściej przebywają w domach, są zależne od rodziców lub opiekunów. Starsze dzieci mają więcej okazji do zgłaszania zaufanym dorosłym albo rówieśnikom tego, co doświadczają. To zwiększa szanse pomocy.

SYMPTOMY PRZEMOCY WOBEC DZIECI

Dorośli powinni wiedzieć, jakie są symptomy przemocy wobec dzieci, co należy robić, gdy dzieci są krzywdzone.

Krzywdzenie dzieci zostało podzielone na cztery kategorie:

- krzywdzenie fizyczne;
- krzywdzenie psychiczne;
- krzywdzenie seksualne;
- zaniedbywanie.

Nie zdarza się jednak, aby dziecko było dotknięte tylko jednym rodzajem przemocy.

Dzieci krzywdzone nie zachowują się jednakowo. Nie ma jednej listy sygnałów świadczących o przemocy wobec nich. Jednak uwagę dorosłych powinny zwrócić następujące symptomy:

Sygnały świadczące o przemocy fizycznej:

- siniaki na ciele (szczególnie na ramionach czy udach);
- ślady po oparzeniach papierosem lub oparzenia rękawiczkowo-skarpetkowe, czy też na pośladkach;
- naderwane małżowiny uszne, złamania palców dłoni, wielokrotne złamania kości, wylewy do gałek ocznych;
- ślady ugryzienia, duszenia, krępowania;

- częste hospitalizacje lub wypadki dziecka.

Inne sygnały świadczące o przemocy:

- bóle brzucha, których nie da się wytłumaczyć chorobą somatyczną;
- bóle wędrujące;
- omdlenia;
- samookaleczenia;
- problemy ze snem;
- problemy emocjonalne (wycofanie, lękowość, albo agresja);
- regres dziecka (moczenie w ciągu dnia, zanieczyszczanie się);
- w przypadkach przemocy seksualnej zwracają uwagę urazy w miejscach intymnych, nadmierne rozbudzenie seksualne, uporczywe naśladowanie zachowań seksualnych, kompulsywna masturbacja.

To my, dorośli, mamy obowiązek uświadamiać dzieci, że wszelkie zachowania przemocowe są niedopuszczalne. To sprawca jest winny przemocy, a nie dziecko. Dzieci są często bezbronne wobec świata dorosłych. Są zbyt słabe fizycznie, zastraszane, często wpędzane w poczucie winy: „to przez ciebie, gdybyś był grzeczny....”.

Przemoc jest dla dziecka bolesnym przeżyciem, zwłaszcza że najczęściej doświadczają jej ze strony najbliższych.

PROFILAKTYKA - PRZEKAŻ DZIECIOM/ UCZNIOM

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę (FDDS) przygotowała kilka lat temu kampanię społeczną GADKI, pokazującą najmłodszym, jak mogą zadbać o swoje bezpieczeństwo. Każda z pięciu liter słowa GADKI wyznacza jedną zasadę, które pozwala dziecku chronić się przed przemocą, w tym wykorzystywaniem seksualnym.

- **G**dy mówisz „nie”, to znaczy „nie”,
- **A**larmuj, gdy potrzebujesz pomocy,
- **D**obrze zrobisz, mówiąc o tajemnicach, które Cię niepokoją,
- **K**onieczniew pamiętaj, że Twoje ciało należy do Ciebie,
- **I**ntymne części ciała są szczególnie chronione.

To proste narzędzie uczy dzieci, że mają prawo powiedzieć „nie” i prosić o pomoc, że miejsca zakryte kostiumem kąpielowym są prywatne i nikt nie ma prawa ich oglądać czy dotykać.

JAK REAGOWAĆ NA PODEJRZENIE PRZEMOCY WOBEC DZIECKA/ UCZNIA

Jak reagować na podejrzenie przemocy?

1. Zbierz informacje od rodziców o sytuacji dziecka, metodach wychowawczych stosowanych przez nich. Nie obawiaj się pytać o niepokojące Cię sygnały.
2. W wypadku podejrzenia przemocy (zmiany na ciele, symptomy emocjonalne) załóż Niebieską Kartę, zgłoś wniosek o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego. Zawiadom policję o podejrzeniu przemocy wobec dziecka.

Przedszkola, szkoły i placówki powinny posiadać PROCEDURĘ POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE DZIECKO/UCZEŃ SZKOŁY JEST OFIARĄ PRZEMOCY W RODZINIE

Przykładowy schemat procedury:

1. Cel uruchomienia procedury.
2. Osoby odpowiedzialne za przebieg procedury.
3. Sposób postępowania w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia, że dziecko/uczeń doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej lub zaniedbania.